

Objavljena knjiga «Sideropenična anemija» (Published book "Sideropenic anemia")

Srđana Čulić

Klinička Bolnica Split

Glavni urednici: Srđana Čulić, Melita Nakić, Igor Aurer

Autori: Srđana Čulić, Melita Nakić, Igor Aurer, Boris Labar, Marina Ivanišević, Ivo Radman, Vladiana Crljen, Marijan Erceg, Miljenka Smokvina

Pogovor: Prim.dr.sc.Srđana Čulić

Sideropenična anemija je jedna od najčešćih bolesti dječje dobi, a javlja se i u odrasloj populaciji. Procjenjuje se da u svijetu boluje od nedostatka željeza oko 2 milijarde ljudi. Više od 30% trudnica u nerazvijenim zemljama ima nedostatak željeza, a očekujemo da će jedno od 4-5 novorođenčadi razviti sideropeniju. Prisutnost željeza je neophodna za razvoj djeteta, a njegov nedostatak naročito u fetalno doba i u prve dvije godine života može ostaviti teške posljedice na različite organske sustave. Najviše strada središnji živčani sustav i imunosni sustav, pa takva djece mogu imati teške posljedice na rast i razvoj.

U knjizi je naglašena važnost pravovremenog prepoznavanja, prevencije i liječenja ove anemije u djece, koja ima teške posljedice za rast i razvoj djeteta ako se ne prepozna. Autori su ukazali na važnost nedostatka željeza i spriječavanje dugotrajnih posljedica koje ovaj nedostatak može uzrokovati. Briga za normalan rast i razvoj djeteta, kvalitetu života u odraslih bolesnika, trudnica, dojilja i posebno kod starije populacije važan je zadatak svakog liječnika, a dijagnostika, prevencija i liječenje sideropenične anemije može biti vrlo uspješno.

U tekstu u općem dijelu je detaljno prikazan metabolizam željeza u organizmu autora Vladiane Crljen, eritrocitopoeza s izvrsnim ilustracijama koju je obradila Melita Nakić, epidemiologija sideropenije i sideropenične anemije Marjan Erceg i hrana kao izvor željeza sa sedam tablica u kojima su prikazani sadržaj željeza u mg u 100 g hrane Srđana Čulić.

Normalni put ulaza željeza u tijelo je putem hrane u kojoj je prisutno u dva oblika: kao hem (organsko) i ne-hem(anorgansko). Biološka raspoloživost željeza za apsorpciju uvjetovana je osobinama hrane koja može sadržavati inhibitore ili stimulatore apsorpcije čije prisustvo u hrani može povećati ili umanjiti apsorpciju željeza i za 2,5 puta.

Prosječna osoba u razvijenom dijelu svijeta uzima dnevno hranom oko 2500 kcal i 15 mg željeza (6 mg/1000 kcal), apsorbira se samo 10-15% (1,0-1,5 mg).

Da bi mogli pravilno planirati prehranu koja ima za cilj povećanje iskoristivosti željeza potrebno je poznavanje oblika željeza u hrani, količine istog kao i poznavanje međusobne interakcije pojedinih sastojaka hrane, inhibitore i stimulatore apsorpcije. Pravilna ishrana prilagođena dobi čovjeka i njegovim potrebama za željezom mogla bi potpuno iskorijeniti problem sideropenije i sideropenične anemije, koje mogu ostaviti ozbiljne posljedice na zdravlje i razvoj osobito dječje populacije.

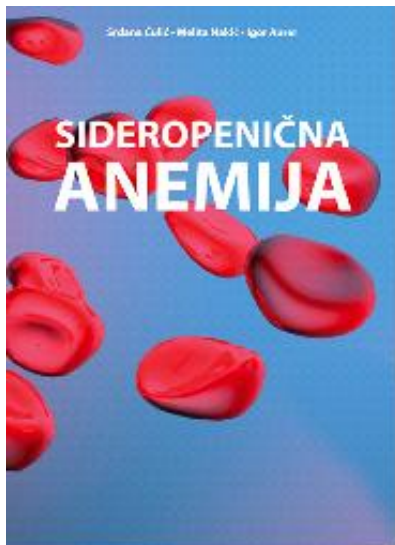
Posebni dio knjige opisuje specifične dijagnostičke i terapijske pristupe kod različitih bolesnika. U ovom dijelu Melita Nakić je u tablicama prikazala algoritam dijagnostike sideropenične anemije i normalne vrijednosti pojedinih parametara vezano za dob. Ovi podaci mogu biti od neizmjerne koristi u svakodnevnoj liječničkoj praksi. Boris Labar je obradio sideropeniju vezano uz ostale vrste anemija s osvrtom na anemiju kronična bolesti. Ovo poglavlje je zbog diferenciranja anemije kronične bolesti sa sideropenijom od same anemije kronične bolesti važno u pristupu liječenja bolesnika.

Poglavlje utjecaj nedostatka željeza na različite organske sustave s osvrtom na imunosni sustav i razvoj mozga u djece napisala je Srđana Čulić prikazavši na koji način nedostatak željeza utječe na imunosni sustav i dovodi do imunosne deficijencije.

Poglavlje o sideropeničnoj anemiji u djece napisala je Miljenka Smokvina, o sideropeničnoj anemiji kod odraslih Igor Aurer, sideropeničnu anemiju kod starijih osoba Ivo Radman, a sideropeničnu anemiju u trudnoći i postpartalnom razdoblju Marina Ivanišević.

U posebno dijelu knjige navedeni su i pripravci željeza za liječenje odraslih dostupni na hrvatskom tržištu kao i tablica uzroka anemije u starijih osoba.

Poglavlja su ilustrirana slikama i tablicama, a citirane su relevantne i najnovije reference. Djelo je udžbenik za poslijediplomsku naobrazbu, specijalističku i trajnu medicinsku izobrazbu. Ima 145 stranica i 11 poglavlja i obuhvaća sve relevantne aspekte sideropenične anemije.

Kontakt adresa:

Srđana Čulić

Klinička bolnica Split

e-mail: srdjana.culic@st.htnet.hr